

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobců:

- a) K. K.
- b) A. K.
- c) A. K.
- d) nezl. M. K.
- e) nezl. A. S.
- f) nezl. M. S.
- g) nezl. N. K.

zastoupeni Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou
se sídlem U Soudu 388/1, Hradec Králové

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany ze dne 15. února 2022, č. j. OAM-605/ZA-ZA12-P10-2021, č.j. OAM-606/ZA-ZA12-P10-2021 a č.j. OAM-604/ZA-ZA12-P10-2021

takto:

I. Žaloby se zamítají.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora označenými rozhodnutími žalovaného byly opakované žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany posouzeny jako nepřipustné podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany byla podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavena.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobách

2. Tato rozhodnutí napadli žalobci v celém rozsahu včas podanými žalobami, v podstatě shodného obsahu. Domnívají se, že v předcházejících řízeních o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále také jen „ČR“) byli zkráceni na svých právech. Jsou toho názoru, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
3. Žalobci namítali, že žalovaný provedl nedostatečné dokazování. Žalovaný dospěl k názoru, že události v Kazachstánu z ledna 2022 nesvědčí o tom, že by jejich strach z pronásledování z důvodu jejich náboženského vyznání byl odůvodněný. Žalobci však tvrdí, že žalovaný tento názor opírá o informace vztahující se k roku 2020, s jedinou výjimkou, a to zprávy ČT24 o událostech z Kazachstánu z ledna 2022, které bez dalšího označil za pouhý občanský politický protest. Podle žalobců se žalovaný nezabýval dopadem daných událostí na život muslimů v Kazachstánu, a to i přestože prezident Kazachstánu označil protestující za teroristy a naznačoval jejich propojení s radikálními islamistickými skupinami.
4. Podle žalobců vycházel žalovaný při hodnocení situace v Kazachstánu ze zprávy vydané Komisí Spojených států amerických pro svobodu a vyznání. Ta se ale dle tvrzení žalobců vztahuje k roku 2020.
5. Žalobci pak navrhli jako důkazy svých tvrzení o zhoršující se situaci v Kazachstánu článek z webu reliefweb.int o protestech z ledna tohoto roku a dále zprávu z webu forum18.org z 5. 1. 2022 o přijaté novelizaci zákona o náboženství, jež má mít nepříznivé důsledky na život muslimů v Kazachstánu.
6. S ohledem na výše uvedené byli žalobci toho názoru, že žalovaný měl jejich žádosti posoudit meritorně, a tudíž navrhli, aby zdejší soud napadená rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.
7. Krajský soud pro úplnost doplňuje, že žalobci bylo rovněž navrženo, aby byl žalobám přiznán odkladný účinek. Této žádosti bylo vyhověno, jak se podává z usnesení nadepsaného soudem ze dne 18.3.2022, č. j. 30 Az 2/2022 – 18, č.j. 30 Az 3/2022 – 19 a č.j. 30 Az 4/2022 – 30.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobci uvedených námitek. Dle jeho názoru uvedené námitky neprokazovaly, že by porušil některé z ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), či zákona o azylu. Uvedl, že si opatřil potřebné doklady a objektivní informace a s ohledem k nim nedospěl k názoru, že by žalobci splňovali podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

9. Dále ve svém vyjádření žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 21/2004, ve kterém je uvedeno, že „*správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno, a není ani povinen zkoumat, zda žadatel mohl mít i jiné důvody pro udělení azylu, o nichž správní orgán neinformoval... Správní orgán nepochybil, jestliže nezjišťoval a nehodnotil skutečnosti jiné, neuplatněné... Je třeba znovu zdůraznit, že soud se mohl zabývat pouze důvody, které byly uplatněny buď ve správním řízení nebo vzneseny v podané žalobě.*“ Z toho žalovaný dovodil, že je ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a následně může tato sdělení hodnotit.
10. K situaci ohledně svobody náboženského vyznání žalovaný uvedl, že vycházel z Výroční zprávy 2021 vydané Komisí Spojených států amerických pro svobodu vyznání ve světě (USCIRF). Z té vyplynulo, že podmínky v této oblasti se v Kazachstánu od nástupu prezidenta Kasyma-Žomarta Kemeluly Tokajeva zlepšovaly.
11. K problematice tzv. „čistého islámu“ poté žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2008, sp. zn. 2 Azs 73/2008, kde konstatoval, že „*stát má možnost svobodu projevu náboženského vyznání omezit, jsou-li nutná k udržení veřejné bezpečnosti, pořádku, zdraví, morálky nebo ochraně základních práv a svobod jiných osob.*“ Dále pak na závěry rozsudku téhož soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008: „*státní orgány Kazachstánu jsou oprávněny zákonným způsobem vynucovat dodržování zákona o povinné registraci náboženských organizací (mj. domovními prohlídkami a výsledky) a trestat v souladu se zákonem jeho porušení (pokutami, příp. jinými zákonnými tresty).* Přitom ne každé jednání kazašských státních orgánů při vynucování tohoto zákona, jež by bylo v evropském právním prostoru nepřijatelné, dosahuje intenzity pronásledování či vážné újmy.“ A nakonec na rozsudek téhož soudu ze dne 7. 5. 2010, sp. zn. 5 Azs 22/2008, ve kterém Nejvyšší správní soud stanovil „*že požadavek na registraci náboženských skupin v Kazachstánu zjevně nelze považovat za diskriminaci z důvodu náboženství takové intenzity, aby ho bylo možno bez dalšího považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu vykládaného v souladu s čl. 9 kvalifikační směrnice... Je ovšem třeba zdůraznit, že od samotného zákonného požadavku registrace náboženské skupiny a jejího vynucování zákonem dovolenými a zároveň přiměřenými prostředky, je třeba zřetelně odlišovat taková případná represivní jednání kazašských bezpečnostních složek či jiných kazašských státních orgánů, která jsou zcela zjevným excesem ze sféry zákonem dovolených opatření a která zároveň mohou dosáhnout intenzity pronásledování.*“ K povinnosti zjistit skutkový stav, o kterém napanují důvodné pochybnosti, kterou správnímu orgánu ukládá ustanovení § 3 správního řádu, žalovaný uvedl, že tuto má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 5 Azs 222/2004).
12. Následně označil nynější námitky žalobců za značně obecné, účelové a nezpůsobilé ke zpochybnění správnosti napadeného rozhodnutí. Názor žalovaného je takový, že žalobcům nic nebránilo uplatnit žalobní námitky již ve správním řízení, mohli také předložit důkazy v podobě článku z internetových stránek reliefweb.int či zprávy Fora18. S ohledem na to žalovaný považoval výše uvedené námitky za irelevantní. Závěrem žalovaný uvedl, že zpráva Fora18 nepřináší žádné výrazné změny oproti předchozímu stavu ve vztahu k náboženským svobodám.
13. Nakonec žalovaný dodal, že nepovažuje navrhované důkazy za příléhavé k projednávanému případu, tvrzenými skutečnostmi se dle něj žalobci snaží dodat větší

závažnost a azylovou relevantnost jejich situaci, aniž by to mělo jakoukoli konkrétní reálnou souvislost s tvrzeným případem či jejich osobami. Dle jeho názoru se snaží podsunout své domněnky jako skutečnost.

14. S ohledem na výše shrnuté vyjádření žalovaný následně navrhnul, aby zdejší soud žaloby jako nedůvodné v plném rozsahu zamítnul.

IV. Jednání

15. Předně považuje krajský soud za podstatné zmínit, že žalobci se k jednání bez omluvy nedostavili, ačkoli byli řádně předvoláni. Žalobci nikterak nereagovali ani na snahu ustanovené právní zástupkyně o jejich kontaktování, jak před zahájením jednání soud informovala.
16. Při jednání soudu dne 26. 7. 2022 soud nejprve usnesením spojil věci vedené pod sp. zn. 30 Az 2/2022, 30 Az 3/2022 a 30 Az 4/2022 s tím, že budou nadále vedeny pod sp. zn. 30 Az 2/2022, zástupkyně žalobců i pověřený pracovník žalovaného považovali tento postup za vhodný a nevznesli proti němu žádných námitek.
17. Soud provedl při jednání důkazy obsahem článků, jež navrhovali žalobci, jednalo se o články z webu reliefweb.int (pod názvem „*Za nepokoji v Kazachstánu*“) a z webu www.forum18.org (pod názvem „*Kazachstán: Změna zákona zvětšuje překážky konání náboženských akcí*“). S ohledem na rozsah těchto článků soud provedl důkaz konstatováním podstaty těchto článků, a to přednesem překladů předložených ustanovenou tlumočnicí.
18. Z obsahu článku „*Kazachstán: Změna zákona zvětšuje překážky konání náboženských akcí*“, soud zjistil, že dodatek zákona o náboženství zvětšil překážky pro konání náboženských setkání mimo státem registrovaná místa modliteb. Registrované náboženské komunity, jež budou chtít konat poutě nebo akce mimo své registrované místo bohoslužeb, k nim budou nuceny dopředu získat souhlas. V minulosti již bylo za modlitební setkání nebo náboženské rituály konané bez státního souhlasu uděleno nejméně 15 pokut. Dále informační materiály s náboženským obsahem podléhají státní cenзуře, distribuce náboženských symbolů, obrázků či šperků byla pak povolena pouze na státem vyhrazených místech. I komunity, které existují na základě státního souhlasu, mohou konat své bohoslužby pouze na státem schválených místech.
19. Článek „*Za nepokoji v Kazachstánu*“ se věnuje protestům, které se v zemi odehrávaly počátkem ledna tohoto roku. Soud z něj zjistil, že tyto protesty byly motivovány inflací, nedostatkem pracovních míst, korupcí, nespravedlností a nízkými mzdami. Protestující byli vládou označeni za teroristy a bylo proti nim tvrdě zakročeno, odhadem 12 000 lidí bylo v souvislosti s protesty uvězněno. Prezident Tokajev tvrdil, že za protesty stojí islamistické skupiny, na záběrech z demonstrací se nicméně žádné slogany či symboly patřící islamistickým skupinám neobjevovaly. Takové demonstrace se opakují častěji od roku 2014, v tomto případě ale s jejich potlačením pomohla i Ruskem vedená Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti. Podle mezinárodních organizací by proběhlé násilí na demonstracích mělo být věrohodně vyšetřeno, jinak hrozí další diskriminace praktikujících muslimů a etnických menšin.
20. Zástupkyně žalobců poté odkázala na znění žalob a uvedla, že podle ní je důvodné, aby žalovaný znovu posoudil případ žalobců meritorně.

21. Pověřený pracovník žalovaného ve svém závěrečném návrhu vyjádřil názor, že ani na základě provedených důkazů nelze uzavřít, že by v mezidobí došlo v zemi původu žalobců ke změně, která by odůvodňovala nové meritorní projednání jejich žádostí. Proto navrhl zamítnutí žalob.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

22. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
23. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
24. Soud dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu **důvodnou neshledal**.
25. Krajský soud se věcí mezinárodní ochrany žalobců zabývá již podruhé. Předcházející rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany žalobců byla předmětem řízení vedeného pod sp. zn. 29 Az 10/2020. V tomto řízení dospěl zdejší soud ve shodě se žalovaným k závěru o nedůvodnosti jejich žalob a rozsudkem ze dne 19. 4. 2021, č. j. 29 Az 10/2020 – 85, je zamítl. Z podnětu kasační stížnosti žalobců se posléze věcí zabýval i Nejvyšší správní soud v řízení vedeném pod sp. zn. 10 Azs 176/2021. Kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 29. 7. 2021, č. j. 10 Azs 176/2021 – 36, pro nepřijatelnost.
26. O „prvních“ žádostech žalobců o mezinárodní ochranu bylo rozhodnuto zamítavými rozhodnutími žalovaného ze dne 15. června 2020, č.j. OAM-781/ZA-ZA11-P10-2018 a OAM-780/ZA-ZA11-P10-2018 (žalobce b) – A. K. byl toho času nezletilý, proto nebylo o jeho „první“ žádosti rozhodováno v samostatném řízení). Důvodem žádostí o udělení mezinárodní ochrany byla obava z pronásledování celé rodiny z náboženských důvodů. Tato obava pramenila z toho, že žalobce a) – K. K. byl hlavním vedoucím náboženské skupiny tzv. „wahhábistů“. Jsou muslimského vyznání, dodržují zcela tradiční, ortodoxní islám. V „první“ žádosti uvedli, že je tato víra v Kazachstánu zakázaná. Komunita věřících čítala 24 rodin, hlavní vedoucí, tedy žalobce a), vykonával vedení modliteb, řešil spory mezi členy, případně pomáhal ostatním členům organizovat sbírky, vykonával opatrovníka apod. Jejich pronásledování ze strany policie mělo začít v roce 1998, když k nim domů začali často chodit policisté, kteří se neprokázali žádným průkazem, dělat domovní prohlídky, to probíhalo někdy na denní bázi, někdy jednou za týden. Po čem policie pátrala, žalobci neví, policie ale nikdy nic nenašla. Žalobci byli nicméně přesvědčeni, že tyto prohlídky byly motivovány jejich náboženským vyznáním. Policisté často odvezli některé ze žalobců na stanici v Kulsary, kde jim kladli otázky, např. proč nosí šátek, či jestli je někdo nutí k jejich víře. Žalobkyně c) – A. K. v důsledku stresu vyvolaném domovními prohlídkami v roce 2001 potratila, jeden z nezletilých žalobců poté od těchto událostí trpí vadou řeči. Žalobci měli obavu, že po návratu do Kazachstánu bude vedoucí skupiny věřících, žalobce a), uvězněn. Žalovaný se těmito

důvody zabýval a po jejich řádném zhodnocení dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

27. Ze správního spisu krajský soud dále zjistil, že dne 15. 8. 2021 podali žalobci opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž dne 18. 8. 2021 poskytli k podané žádosti další údaje. Sdělili, že z Kazachstánu vycestovali dne 12. 7. 2017 letecky do Moskvy, odtud pak do Prahy. Tentýž den pokračovali v cestě autem do Švédska. V říjnu roku 2017 odcestovali ze Švédska opět do Ruska a následně v červnu 2018 se vrátili do Švédska. Ze Švédska pak byli transferováni zpět do České republiky. Dále uvedli, že nikdy předtím v Evropě nebyli. Žádost odůvodnili náboženskými důvody, stejně tak jako žádost původní, nicméně jako další důvod žádosti uvedli i obavu o žalobkyni g), dvouletou N. K., u níž podle jejich názorů hrozí, že by jim byla po návratu do vlasti odebrána, a to kvůli tomu, že byli v minulosti pronásledováni.
28. Žalovaný dospěl k závěru, že uváděné motivy jsou v podstatě shodné s těmi, které žalobci uváděli již v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany. Při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaných vycházel především z jejich výpovědí, rozhodných součástí řízení k předchozím žádostem o udělení mezinárodní ochrany sp. zn. OAM-781/ZA-ZA11-P10-2018 a OAM-780/ZA-ZA11-P10-2018 a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Kazachstánu, zejména ze zprávy ČT24 o událostech z Kazachstánu v lednu 2022 a z Výroční zprávy 2021 vydané Komisí Spojených států amerických pro svobodu vyznání ve světě (USCIRF).
29. Žalobcům byla dne 31. 1. 2022 dána možnost, aby se seznámili s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Této možnosti využili a doplnili, že situace v Kazachstánu se nijak zásadně nezlepšuje, dle jejich prohlášení bylo zadrženo 8 000 lidí a náboženská svoboda v zemi neexistuje. Dále uvedli, že zpráva USCIRF není pravdivá, v zemi jsou zabíjeni lidé. Další doplnění dokazování nenavrhli.
30. Během jednání dne 26. 7. 2022 zdejší soud provedl důkazy navrhované žalobci, tj. články z webu reliefweb.int (*Za nepokoji v Kazachstánu*) a forum18.org (*Kazachstán: Změna zákona zvětšuje překážky konání náboženských akcí*). Tyto články pojednávají jak o situaci v zemi v lednu tohoto roku, tak o změně právních předpisů týkajících se náboženství a svobody vyznání. Vyplývá z nich, že výkon náboženské svobody je v Kazachstánu do určité míry komplikovaný a že protesty z ledna 2022 byly zejména motivovány nespokojeností obyvatel s inflací, korupcí, nedostatkem pracovních míst, nízkými mzdami a nespravedlností. Soud si dovoluje odkázat na body 18. a 19. tohoto rozsudku, kde se obsahu článků podrobněji věnoval.
31. Dle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 zákona o azylu.
32. Dle ustanovení § 11a odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

33. Stěžejní otázkou, kterou musí krajský soud v tomto případě posoudit, tak je, zda skutečnosti uplatňované žalobci v řízení o jejich opakovaných žádostech o udělení mezinárodní ochrany, lze podřadit pod ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu. Tedy zda se jedná o nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žalobců předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozích pravomocně skončených řízeních. Z povahy věci přitom vyplývá, že nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu citovaného ustanovení musí být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, tj. musí svědčit o tom, *„že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a“* [§ 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Novou skutečností může být i podstatná změna celkové situace v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu.
34. V souvislosti s předestřenou právní úpravou, která na posouzení opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve věci žalobců dopadá, považuje krajský soud za vhodné úvodem nastínit i některé závěry vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
35. Dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu je správní orgán povinen uvést zdůvodněný závěr o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
36. Ve svém usnesení ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017 – 52, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*
37. Za vhodné považuje krajský soud připomenout i závěry Nejvyššího správního soudu prezentované v jeho rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66, kdy konstatoval, že *„[p]ro posouzení otázky, zda se v daném případě skutečně jedná o novou skutečnost, je podstatné především srovnání důvodů obou stěžovatelových žádostí,“* a odkázal rovněž na závěry svého rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, dle nichž *„ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata. Při opakovaném podání žádosti o udělení*

mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí [...].“

38. Ze správního spisu krajský soud ověřil, že pokud jde o „první“ žádosti žalobců ve věci poskytnutí mezinárodní ochrany, jsou údaje, které o jejich obsahu uvedl žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí (jakož i ve vyjádřeních k žalobě) přesné a pravdivé.
39. Stejně tak pokud jde o opakované, nyní projednávané, žádosti žalobců o poskytnutí mezinárodní ochrany ze dne 15. 8. 2021, je nutno dát žalovanému za pravdu v tom, že jako jediné důvody pro jejich podání uvedli náboženské důvody a obavu o žalobkyni g) – N. K., jež se narodila v České republice. Svůj azylový příběh přitom vztahují zejména k osobě žalobce a) – K. K., který měl být jakýmsi vůdcem menší náboženské komunity v Kazachstánu a vůči němuž zejména směřovaly represe ze strany kazašské policie. Jak ale konstatoval žalovaný v napadených rozhodnutích, tyto důvody ještě samy o sobě neodůvodňují opětovné meritorní projednání věci. Opakované žádosti o mezinárodní ochranu se nikterak netýkají změny situace v zemi jejich původu, žadatelé pouze odkazují na tytéž (náboženské) důvody, kterými argumentovali již při podání „prvních“ žádostí o udělení mezinárodní ochrany, a obavou z odebrání žalobkyně g).
40. Krajský soud konstatuje, že pokud jde o důvody náboženské povahy, pak žalobci v podstatě pouze zopakovali totéž, co v původních řízeních, přičemž, jak shora uvedeno, tyto důvody neshledal ani žalovaný, ani správní soudy dostatečnými pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Popisu těchto náboženských důvodů se zdejší soud podrobněji věnoval již v bodě 27. tohoto rozsudku. Na tomto místě tak nezbývá než doplnit, že žalobci uvedené náboženské důvody nepovažuje krajský soud za relevantní ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
41. Pokud jde o otázku obavy z odebrání žalobkyně g) v případě návratu do vlasti – z obsahu rozhodnutí žalovaného a správních soudů nelze naznat, že by tato obava byla důvodem pro přiznání mezinárodní ochrany. Navíc v současných řízeních o opakovaných žádostech žalobců tato obava nebyla ze strany žalobců nijak rozvedena či jinak konkretizována, z obsahu důkazů provedených žalovaným ve správním řízení či soudem v řízení soudním pak nelze dospět k závěru, že by mohla být důvodná; jedná se tak o skutečnost, která ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu není relevantní z hlediska posuzování důvodnosti žádostí o mezinárodní ochranu.
42. Pokud žalovaný vyhodnotil tyto žalobci udávané důvody jejich opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu jako zcela irrelevantní skutečnosti pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, které nemohou vést k opakovanému meritornímu posouzení jejich žádosti, nemůže krajský soud jinak, než se s takovým závěrem plně ztotožnit. Tyto skutečnosti opravdu nemohou být způsobilé svědčit o tom, že by žalobci mohli být ve své vlasti pronásledováni z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by přímo jim hrozila vážná újma dle § 14a téhož zákona. Podrobněji tento svůj závěr rozvedl žalovaný v odůvodnění jednotlivých rozhodnutí (kupříkladu na straně 3 rozhodnutí ze dne 15.2.2022 č. j. OAM-605/ZA-ZA12-P10-2021), krajský soud na jeho závěry odkazuje.
43. Krajský soud dále naznal, že žalovaný se také v souladu se shora uvedenými judikatorními závěry neopomněl zabývat tím, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení

mezinárodní ochrany. Dle tvrzení žalobců měly takovou zásadní změnu představovat nepokoje v Kazachstánu v lednu 2022.

44. Podle Zprávy ČT24 ze dne 15. 1. 2022 sice proběhly v lednu tohoto roku v Kazachstánu nepokoje, nicméně ještě v lednu také skončily a nepřerostly v žádný ozbrojený konflikt či dokonce v občanskou válku. Z důkazu provedeného soudem, jehož obsahu se žalobci dovolávali – tedy z obsahu článku na webu reliefweb.int „*Za nepokoji v Kazachstánu*“, sice vyplynulo, že vláda proti protestujícím tvrdě zasáhla a bylo uvězněno asi 12 000 lidí, nicméně podobné formy protestů se v Kazachstánu objevují již od roku 2014. Krajský soud nadto dodává, že žalobci se (pochopitelně) těchto nepokojů neúčastnili, nicméně nelze dospět ani k závěru, že by se v důsledku těchto nepokojů nějak změnila jejich situace či pozice ve vztahu k existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany oproti situaci posuzované a hodnocené v předchozích rozhodnutích žalovaného a správních soudů. Ke stejnému závěru dospěl krajský soud i po provedení důkazu obsahem článku na webu forum18.org „*Kazachstán: Změna zákona zvětšuje překážky konání náboženských akcí*“. Z jeho obsahu plyne, že výkon náboženských svobod v Kazachstánu je tamějším zákonodárstvím ztěžován, nic přísnějšího než uložení pokuty za porušení „náboženských zákonů“ však zjištěno nebylo. Ani tento důkaz tedy nepřinesl informace o něčem konkrétním ve vztahu k osobám žalobců, resp. změně jejich situace oproti původním rozhodnutím žalovaného a správních soudů.
45. Krajský soud je proto toho názoru, že od doby, kdy bylo pravomocně meritorně rozhodnuto o předchozích žádostech žalobců o udělení mezinárodní ochrany, nedošlo v zemi jejich původu k takovým změnám, které by mohly představovat novou skutečnost ve smyslu citovaného ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Ani v tomto směru proto neshledal důvody pro opakované meritorní posouzení jejich žádostí.
46. Krajský soud shrnuje, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud konstatoval neexistenci důvodů pro opakované meritorní posuzování žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany. Ve shodě se žalovaným totiž také krajský soud uzavírá, že žalobci neuvedli žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů jejich odchodu z vlasti a obav z návratu do ní.
47. V souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu tedy žalovaný posoudil správně opakované žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 8. 2021 jako nepřipustné a řízení o nich dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.
48. Žalobou napadená rozhodnutí tedy byla vydána v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
49. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobcům, kteří ve věci úspěch neměli. Tohoto práva se však při jednání soudu výslovně vzdal.
50. Nad rámec shora uvedeného krajský soud připomíná, že chtějí-li žalobci trvale pobývat v České republice, pak instituty zákona o azylu nejsou jedinými možnými instrumenty, kterými lze tento cíl zajistit; žalobci se můžou pokusit využít některého z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zbývá pak ještě dodat, že v případě podstatné změny relevantních okolností,

resp. objeví-li se nové skutečnosti a zjištění, mají možnost podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. července 2022

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce